

Til Udvalget for landdistrikter og øer

Apotekerforeningen havde den 29. april 2014 foretræde for udvalget. Vi fortalte udvalget om den rolle, apotekerne spiller både som sundhedsaktør og som erhvervsdrivende i landdistrikterne. Med 312 apoteker, 120 apoteksudsalg og over 800 øvrige udleveringssteder rundt omkring i landet når apotekernes distributionsnet ud til borgerne også i de allermindste byer.

Nu har regeringen sendt et lovforslag i høring, der vil forringe tilgængeligheden til lægemidler og rådgivning markant. Man ønsker at spare penge på apoteksområdet og har udformet lovforslaget sådan, at besparelsen øremærkes apoteker i de mindre byer. Dermed bliver det borgerne i landdistrikterne, der kommer til at betale prisen for ønsket om flere apoteker i de store byer. Det er både urimeligt og unødvendigt.

Filiallukninger i yderområder og landdistrikter

Jeg vedlægger en analyse om risikoen for filiallukninger i mindre byer og landdistrikter, hvis lovforslaget fremsættes og vedtages i den nuværende udformning. Regeringen vil afskaffe en intern ordning i sektoren, hvor alle apoteker betaler ind til en pulje, der bruges til at yde forsyningsbidrag til filialer og apoteksudsalg. Det er bidrag på over 500.000 kr. man vil fjerne. Det vil give lukninger – især i mindre byer og landdistrikter. Det betyder forringelser for borgerne i forhold til medicindistribution og rådgivning, og der vil være én selvstændig erhvervsdrivende mindre i de ramte byer.

Som det fremgår af vedlagte, står omkring 45 apoteksfilialer i yderområder efter forslaget til at miste forsyningsbidraget. Vi skønner, at konsekvensen vil blive, at størstedelen af de 45 ramte apoteksfilialer i yderområderne risikerer at lukke. Risikoen for lukninger er ekstra stor, fordi der er lagt op til, at apotekerne frit kan flytte rundt på deres filialer og placere dem helt op til 75 km fra apoteket. Mange apotekere har allerede sagt, at de vil flytte deres filialer til de større byer. Næsten alle vil kunne vælge at flytte til en af landets fem største byer: København, Odense, Aarhus, Aalborg eller Esbjerg. Hvis apotekerne på den måde mister deres lokale tilhørsforhold, vil de også nedlægge mange af de små enheder – håndkøbsudsalgene og medicinudleveringsstederne.

Vi mener, at de filialer og apoteksudsalg, der er i dag, skal opretholdes! De er en del af det distributionsnet, politikerne har fundet nødvendigt indtil nu, og det er det serviceniveau, borgerne er vant til. De skal ikke kunne nedlægges og skal derfor fortsat kunne modtage tilskud fra den interne omfordelingsordning. At man samtidig vil give apotekerne mulighed for at oprette flere filialer er fint. Men reglerne skal indrettes, så tilgængeligheden kun kan blive bedre og ikke ringere.

Shop-i-shop apoteker er ikke en god løsning

Regeringen tror, at shop-i-shop apoteker er en løsning i de mindre byer. Men det bliver snarere til uigennemsigtige økonomiske samarbejder med supermarkeds kæder i de store byer.

Apoteket kan placeres bagest i butikken, og der er ingen klare regler om adskillelse mellem apotek og værtsbutik. Så kan medicin bruges som lokkemad for at skabe øget kundeflow i andre butikker, og det udfordrer diskretion og datasikkerhed. Regeringens forslag vil dermed udviske skillelinjen mellem apotekerne og detailhandlen. Uigennemsigtige økonomiske samarbejder mellem apoteket og værtsbutikken kan påvirke apotekets prioriteringer og sundhedsfaglige indsats i det daglige til skade for medicinbrugerne. Selv hvis der oprettes shop-i-shop apoteker i de mindre byer, er

løsningen dårlig. Det vil typisk blive mindre filialer med få ansatte, og der er ingen krav om, at der skal være en farmaceut. Det giver dårligere forudsætninger for grundig rådgivning og samarbejde med andre lokale sundhedsaktører. Det bliver også vanskeligt at løfte opgaven som uddannelsessted. For borgerne i de mindre byer og landdistrikter vil jeg mene, at de nuværende filialer med tilhørende udleveringssteder er en bedre løsning.

Hvis man fastholder, at apoteker skal kunne drives som shop-i-shop, bør der i det mindste være klare regler, der sikrer kvalitet og uafhængighed også på disse enheder. Der må sikres en klar fysisk, økonomisk, juridisk og organisatorisk adskillelse mellem apotek og værtsbutik, og der må ved indretningen skabes fuldstændig sikkerhed for, at uvedkommende, herunder værtsbutikkens personale, ikke kan få adgang til personfølsomme oplysninger.

Jeg vil også kort nævne, at man med forslaget vil afskaffe en mulighed, apotekerne har i dag, for at få statsgaranti til lån til overtagelse og ombygninger. I kender om nogen de finansieringsudfordringer, erhvervsdrivende har i de mindre byer. Det er ikke fremmede for etablering af nye apoteker at forringe lånemuligheder og påføre apotekerne øgede renteudgifter.

Jeg håber, at I, med øje for landdistriktsproblematikken, vil tage ovenstående med i betragtningerne, når forslaget om modernisering af apotekerloven skal drøftes politisk.

Med venlig hilsen

Anne Kahns
Formand

Danmarks Apotekerforening
Kanonbådsvej 10 · 1437 København K